

ทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร
SKILLS OF ACCOUNTANTS IN THE DIGITAL AGE,
FINANCIAL BUSINESS GROUP IN BANGKOK AREA

สิรินภา คำภีระยศ

สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Sirinapa Khampirayot

E-mail: 6314154150@rumail.ru.ac.th

Faculty of Business Administration Program in Accounting, Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านความรู้และความสามารถทางการบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสาร ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการจัดการองค์กร

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักบัญชีกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 390 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัย พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 390 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 80.50 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 64.40 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 317 คน คิดเป็นร้อยละ 81.30 มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 49.20 มีตำแหน่งงานในปัจจุบันเป็นพนักงานระดับปฏิบัติงาน จำนวน 307 คน คิดเป็นร้อยละ 78.70 เป็นธุรกิจการเงินประเภทธนาคาร จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 เงินทุนและหลักทรัพย์ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และประกันภัยและประกันชีวิต จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสาร ด้านความรู้และความสามารถทางการบัญชี ตามลำดับ และด้านที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านการจัดการองค์กร

คำสำคัญ: ทักษะนักบัญชี, ยุคดิจิทัล, กลุ่มธุรกิจการเงิน

ABSTRACT

The objective is to study the skills of digital age accountants in the financial business group in Bangkok Area include Knowledge and Ability in Accounting, Accounting Professional Ethics, Attributes and Communication, Digital Technology and Organization Management.

The population of this research is Financial Business Group Accountants in Bangkok. The samples used in this research amount of 390 peoples. The questionnaire was instrument of this research. Data was analyzed by using SPSS for Social Science Research. The statistics were frequencies, percentage, mean and standard deviation.

The results found that the personnel all respondents 390 peoples. Most are female 314 peoples representing 80.50%. Most aged 31-40 years old 251 peoples representing 64.40%. Most are Bachelor's degree level 317 peoples representing 81.30%. Most work experience 5-10 years 192 peoples representing 49.20%. Most current position operational staff 307 peoples representing 78.70%. Type of financial business is bank 130 peoples representing 33.33%, funds and securities 130 peoples representing 33.33% and insurance and life insurance 130 peoples representing 33.33%.

The research found Opinions on Skills of Accountants in the Digital Age, Financial Business Group in Bangkok Area overall highest level. Considering each side: then that side is the highest level of Accounting Professional Ethics, Digital Technology, Attributes and Communication and Knowledge and Ability in Accounting respectively. The other side is high level of Organization Management.

Keyword: skills of accountants, The digital age, Financial business group

บทนำ

การเข้าสู่ยุคการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (Industry 4.0) คือความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ที่นำพาเข้าสู่ “ยุคดิจิทัล” อย่างรวดเร็ว โดยพลิกผันหลายสิ่งในโลกของธุรกิจ ที่อาจกล่าวได้ว่า ไม่มีอาชีพไหนที่จะไม่โดนแทรกแซงด้วยดิจิทัล (Digital Disruption) ไม่เว้นแม้แต่วิชาชีพบัญชีที่หน้าที่หลักในอดีตคือ ทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของหน่วยงานเป็นหลักเท่านั้น แต่ในยุคที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญ ทำให้คนทำงานในด้านบัญชีนี้จะมีแค่ทักษะการทำบัญชีคงไม่เพียงพออีกต่อไป การอยู่ท่ามกลางกระแสโลกคงหนีไม่พ้นคลื่นความเปลี่ยนแปลงและจะต้องปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัลนี้

โดยเฉพาะกระแสระบบการเงินโลกเปลี่ยนแปลงเร็วมากในรอบทศวรรษ ในช่วงโควิด-19 มาตรการล็อกดาวน์และมาตรการป้องกันโควิดที่ผ่านมา ทำให้ชีวิตประจำวันของคนต้องพึ่งพาเทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้น ส่งผลให้ภาคธุรกิจแทบทุกอุตสาหกรรมไม่ใช่แค่ภาคการเงินเท่านั้น ต้องหันมาเร่งทำ Digital transformation ครั้งใหญ่ โดยนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับกระบวนการภายใน ปรับกระบวนการ

ทางธุรกิจ ลองใช้ข้อมูลรูปแบบใหม่ ๆ มาวางกลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อปรับเข้าหาวิถีชีวิตของผู้บริโภค ที่เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิงได้ทันการณ์

เมื่อกระแสบanking โลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งการเข้ามาของเทคโนโลยี ยุคดิจิทัลนั้น ทำให้นักบัญชีในกลุ่มธุรกิจการเงินต้องวางแผนและมองการณ์ไกล มองถึงการพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากความรู้ทางด้านบัญชีแล้ว ยังต้องพัฒนาความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับวิชาชีพบัญชี โดยเฉพาะทักษะของนักบัญชีกลุ่มธุรกิจการเงินที่สำคัญ เพื่อให้เกิดความตื่นตัวในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า ทักษะใดที่สำคัญต่ออาชีพนักบัญชีกลุ่มธุรกิจการเงินในยุคดิจิทัลเช่นนี้ ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยจะทำให้ทราบว่าทักษะด้านใดมีความสำคัญกับนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงิน โดยสามารถใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการปรับปรุงและพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในฐานะนักบัญชียุคดิจิทัลได้อย่างมืออาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อต้องการศึกษาทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของนักบัญชีกลุ่มธุรกิจการเงิน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งงานในปัจจุบัน และประเภทธุรกิจการเงิน

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

1. ทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านความรู้และความสามารถทางการบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสาร ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการจัดการองค์กร

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร

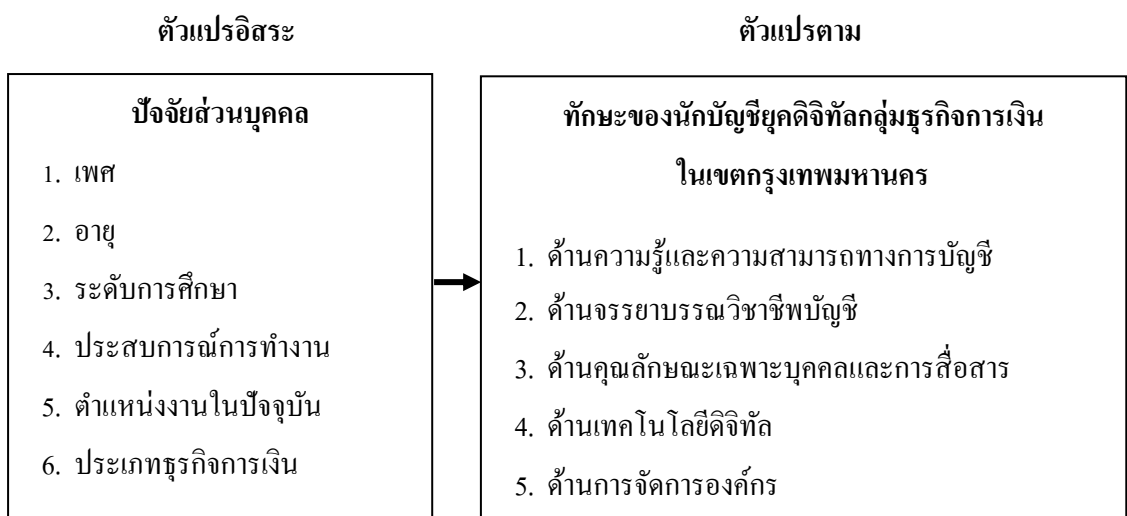
ขอบเขตด้านระยะเวลา

เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม 2566

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการปรับปรุง และพัฒนาทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร
3. นักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร ได้รับการพัฒนาทักษะในด้านที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในฐานะนักบัญชียุคดิจิทัลได้อย่างมืออาชีพ

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับทักษะนักบัญชียุคดิจิทัล

สภาวิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์ (2548) ได้อธิบายถึงมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะของวิชาชีพ โดยอธิบายถึงส่วนผสมของทักษะที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีเพื่อให้ได้คุณสมบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีจุดมุ่งหมายในการทำให้มั่นใจว่าบุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีส่วนผสมของทักษะด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมในการทำหน้าที่ในฐานะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความสามารถปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนได้ โดยแบ่งทักษะวิชาชีพออกเป็น 5 ประเภท ประกอบด้วย 1) ทักษะทางปัญญา 2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ 3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล 4) ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และ 5) ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มธุรกิจการเงิน

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส.8/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจการเงิน (2561) ได้อธิบายถึง โครงสร้างของกลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถแบ่งได้ 2 รูปแบบ คือ 1) กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่บริษัทแม่เป็นสถาบันการเงิน 2) กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่

บริษัทแม่ไม่ได้เป็นสถาบันการเงิน และขอบเขตการประกอบธุรกิจของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน
ทุกบริษัทสามารถประกอบธุรกิจได้เฉพาะธุรกิจทางการเงินหรือธุรกิจสนับสนุน ดังต่อไปนี้

1. ธุรกิจทางการเงิน ได้แก่ ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ธุรกิจการ
ให้เช่าซื้อ ธุรกิจการให้เช่าแบบลิสซิ่ง ธุรกิจแฟคเตอริ่ง ธุรกิจบัตรเครดิต ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้
การกำกับ ธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ ธุรกิจเกี่ยวกับการให้กู้ยืม ธุรกิจ
บริหารสินทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์ ธุรกิจโฮลดิ้งที่ลงทุนในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน
ของตนเอง ธุรกิจเงินร่วมลงทุน ธุรกิจเกี่ยวกับการชำระเงินและ โอนเงิน ธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่า
ด้วยประกันชีวิต ธุรกิจประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัย ธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจสัญญา
ซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ธุรกิจทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์
เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน ธุรกิจการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ ธุรกิจที่ปรึกษาทางการเงิน ธุรกิจที่
ปรึกษาการลงทุน ธุรกิจเทคโนโลยีการเงินที่มีลักษณะเป็นธุรกิจทางการเงิน และธุรกิจอื่นที่ธนาคารแห่ง
ประเทศไทยประกาศกำหนด

2. ธุรกิจสนับสนุน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 ธุรกิจที่ให้บริการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันการเงิน กลุ่มธุรกิจทางการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และหน่วยงานราชการ

2.2 ธุรกิจเทคโนโลยีการเงินที่มีลักษณะเป็นการให้บริการเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ หรือเป็น
บริการที่ช่วยสนับสนุนให้ลูกค้ามีข้อมูลทางการเงินที่จะช่วยสนับสนุนการเข้าถึงสินเชื่อของสถาบันการเงิน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กมลธ สันตะจักร (2562) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการ
ปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย ผลจากการวิจัยพบว่า หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี
ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุมากกว่า 25-35 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงาน
มากกว่า 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านความรู้
ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาษาอังกฤษ ด้านจรรยาบรรณ
วิชาชีพ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี และด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา

สฤณา มาอู่ (2562) ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้
ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทักษะเฉพาะส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ
ด้านทักษะการสื่อสารปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะองค์การและการจัดการธุรกิจ
และทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ตามลำดับ

วนิดา เจริญแก้ว (2563) ศึกษาเรื่อง ความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การจัดทำบัญชีในมุมมองของผู้ประกอบการบริษัทต่างชาติในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า

ในภาพรวมความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชี มีค่าเฉลี่ยมาก โดยทักษะด้านการพัฒนาตนเอง และความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความรู้ด้านธุรกิจองค์กร ทักษะด้านการเป็นผู้นำ ความรู้ด้านการบัญชีและภาษี และด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่นนั้นมีค่าเฉลี่ยน้อย

รุ่งระวี มั่งสิงห์ และชุมพล รอดแจ่ม (2564) ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 82.60 อายุ 21-30 ปี ร้อยละ 58.90 อายุงานไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 60.10 ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 68.80 และส่วนใหญ่รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท ร้อยละ 44.10 โดยการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลในภาพรวมพบว่า ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติงานและด้านความชำนาญในทักษะต่าง ๆ ส่วนด้านความรู้และปัญญาในวิชาชีพ เป็นลำดับสุดท้าย

จารุวรรณ แซ่เต้า (2564) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลกับความสำเร็จในการทำงานของผู้บริหารฝ่ายบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านความรู้และความสามารถทางการบัญชี ด้านบุคลากรและการสื่อสารด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และด้านทักษะการจัดการองค์กร

เพ็ญญา เกื้อเกตุ, ภูริชาติ พรหมเต็ม และวิโรจน์ ไพบูลย์เวชสวัสดิ์ (2564) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลและประสิทธิภาพการดำเนินงานของกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัดในจังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน นอกจากนี้องค์ประกอบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลมี 4 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ทักษะคุณลักษณะเฉพาะของนักบัญชี และจรรยาบรรณของนักบัญชี

นิรมล คชแก้ว และจิตาภรณ์ สินจรรยาศักดิ์ (2565) ศึกษาเรื่อง คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพการ จัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้วิธีเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การสุ่มที่คำนึงถึงความน่าจะเป็นในการสุ่ม (Probability Sampling) เลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบแบ่งประชากรออกเป็นพวกหรือชั้นตามวัตถุประสงค์ โดยให้มีลักษณะภายในคล้ายกันหรือเป็นอันดับเดียวกันมากที่สุด โดยจะแตกต่างกันในระหว่างชั้น จากนั้นจึงทำการสุ่มจากแต่ละชั้นขึ้นมาทำการศึกษา โดยใช้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่สุ่มขึ้นมาเท่ากัน ดังนี้ 1) กลุ่มธนาคารจำนวน 130 คน 2) กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์จำนวน 130 คน และกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิตจำนวน 130 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งงานในปัจจุบัน และประเภทธุรกิจการเงิน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราประเมินแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ มากที่สุด=5, มาก=4, ปานกลาง=3, น้อย=2, น้อยที่สุด=1

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร และตรวจสอบเนื้อหาว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจนและการใช้ภาษาที่เหมาะสม ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

วัดผลโดยพิจารณาจากคะแนน IOC ดังนี้

1. ข้อคำถามที่มีคะแนน IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีคะแนน IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้
3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาขั้นสุดท้าย และนำมาปรับปรุงเพื่อความสมบูรณ์อีกครั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามผ่านทางออนไลน์ โดยใช้ Google Form และรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับข้อมูลครบถ้วนแล้ว เพื่อนำไปจัดทำชุดข้อมูลและเตรียมสำหรับการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์เพื่อบรรยายปัจจัยส่วนบุคคล
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สำหรับวิเคราะห์ระดับของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 390 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 80.50 และเพศชาย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 64.40 รองลงมาคือ ไม่เกิน 30 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30, 41-50 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 และ 51 ปี ขึ้นไป ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 0.00 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 317 คน คิดเป็นร้อยละ 81.30 รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.70 และต่ำกว่าปริญญาตรี ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 0.00 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 49.20 รองลงมาคือ น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70, 11-15 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.70 และ มากกว่า 15 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ตำแหน่งงานในปัจจุบัน พนักงานระดับปฏิบัติงาน จำนวน 307 คน คิดเป็นร้อยละ 78.70 รองลงมาคือ หัวหน้าฝ่าย/แผนก จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.60, ผู้จัดการฝ่าย/แผนก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.40 และ ผู้อำนวยการ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.30 ตามลำดับ เป็นธุรกิจการเงินประเภทธนาคาร จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33, เงินทุนและหลักทรัพย์ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และประกันภัยและประกันชีวิต จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสาร ด้านความรู้และความสามารถทางบัญชี ตามลำดับ และด้านที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการจัดการองค์กร

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล

การศึกษาเรื่อง ทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 390 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 80.50 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 64.40 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 317 คน คิดเป็นร้อยละ 81.30 มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 49.20 มีตำแหน่งงานในปัจจุบันเป็นพนักงานระดับปฏิบัติงาน จำนวน 307 คน คิดเป็นร้อยละ 78.70 เป็นธุรกิจการเงินประเภทธนาคาร จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33, เงินทุนและหลักทรัพย์ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และประกันภัยและประกันชีวิต จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร

ความคิดเห็นของนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสาร ด้านความรู้และความสามารถทางการบัญชี ตามลำดับ และด้านที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการจัดการองค์กร

อภิปรายผล

การศึกษาวินิจฉัยเรื่อง ทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสาร ด้านความรู้และความสามารถทางการบัญชี ตามลำดับ และด้านที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการจัดการองค์กร โดยมีประเด็นอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1. ด้านความรู้และความสามารถทางการบัญชี

โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความชำนาญทางตัวเลขและมีความละเอียดถี่ถ้วนในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี และความสามารถที่จะได้มา/กำหนด/เข้าใจในเรื่องของข้อมูลสารสนเทศและสื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีตามลำดับ ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความเข้าใจในรายละเอียดของมาตรฐานวิชาชีพอย่างครบถ้วนสมบูรณ์จากการติดตามการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ และความสามารถในการระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยพบมาก่อนในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลภู สันตะจักร์ (2562) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย ผลจากการวิจัยพบว่า หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชีส่วนใหญ่เป็น

เพศหญิง อายุมากกว่า 25-35 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ บัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาษาอังกฤษ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี และด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา

2. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ให้ความสำคัญกับความลับของข้อมูลที่ได้มาจากความสัมพันธ์ทางวิชาชีพและทางธุรกิจ ไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้กับบุคคลที่สาม โดยไม่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจอย่างถูกต้อง เว้นแต่การเปิดเผยตามสิทธิหรือเป็นหน้าที่ที่ต้องเปิดเผย หรือไม่นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อความน่าเชื่อถือของวิชาชีพ รับผิดชอบต่อผู้รับบริการ/ผู้อื่นที่ผู้ประกอบการวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ การปฏิบัติงานตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนด ไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงที่เป็นสาระสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินได้ การละเว้นไม่แสดงหรือแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญ สามารถปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมาทางวิชาชีพ และทางธุรกิจ จัดทำบัญชีหรือนำเสนอรายงานที่ตรงกับข้อเท็จจริงที่ได้จากการปฏิบัติงาน การปฏิบัติหน้าที่ตามความรู้ความสามารถ ความชำนาญทางวิชาชีพ รอบคอบ เอาใจใส่ และปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ ไม่รับงานเกินกว่าความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญของตน การไม่ปล่อยให้อคติหรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์อยู่เหนือการใช้ดุลยพินิจในการที่จะปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งระวี มั่งสิงห์ และชุมพล รอดแจ่ม (2564) ศึกษา เรื่องสมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 82.60 อายุ 21-30 ปี ร้อยละ 58.90 อายุงานไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 60.10 ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 68.80 และส่วนใหญ่รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท ร้อยละ 44.10 โดยการศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลในภาพรวม พบว่า ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติงานและด้านความชำนาญในทักษะต่าง ๆ ส่วนด้านความรู้และปัญญาในวิชาชีพ เป็นลำดับสุดท้าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิรมล คชแก้ว และจิตาภรณ์ สินจัญญศักดิ์ (2565) ศึกษาเรื่อง คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความ คิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

3. ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสาร

โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การสื่อสารรับ-ส่งข้อมูลระหว่างผู้ร่วมงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้วิธีในการสื่อสารหรือเครื่องมือสื่อสารได้เหมาะสมกับสถานการณ์ การจัดการตนเอง และการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสื่อสารและเจรจาต่อรองทางออกเพื่อลดข้อขัดแย้งหรือก่อให้เกิดข้อตกลงร่วมกัน และการบริหารจัดการลำดับความสำคัญของงาน โดยเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ การพิจารณาการปรับใช้นโยบายทางวิชาชีพ จรรยาบรรณ และทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสกุณา มาอู๋ (2562) ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทักษะเฉพาะส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านทักษะการสื่อสารปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะองค์การและการจัดการธุรกิจ และทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ตามลำดับ

4. ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับงานบัญชีได้อย่างน่าสนใจ เข้าใจได้ง่ายไม่ซับซ้อน เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้พัฒนาระบบงานด้านบัญชีให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารและการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีอย่างชำนาญ การศึกษาเรียนรู้และทดลองใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้อย่างเชี่ยวชาญ และสามารถนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาบูรณาการกับการปฏิบัติงานด้านบัญชีอย่างสร้างสรรค์และเต็มศักยภาพ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา เจริญแก้ว (2563) ศึกษาเรื่อง ความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในมุมมองของผู้ประกอบการบริษัทต่างชาติในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชี มีค่าเฉลี่ยมาก โดยทักษะด้านการพัฒนาตนเอง และความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความรู้ด้านธุรกิจองค์กร ทักษะด้านการเป็นผู้นำ ความรู้ด้านการบัญชีและภาษี และด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่นนั้นมีค่าน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญภา เกื้อเกตุ, ภูริชาติ พรหมเต็ม และวิโรจน์ ไพบุญย์เวชสวัสดิ์ (2564) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลและประสิทธิภาพการดำเนินงานของกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัดในจังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี

ยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน นอกจากนี้องค์ประกอบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลมี 4 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ทักษะคุณลักษณะเฉพาะของนักบัญชี และจรรยาบรรณของนักบัญชี

5. ด้านการจัดการองค์กร

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความเชี่ยวชาญจากประสบการณ์ทำงานที่สามารถคาดคะเนสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคต ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ สามารถบริหารทรัพยากรขององค์กรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถกำหนดกิจกรรมหรือสิ่งที่จะต้องทำเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนและบรรลุเป้าหมายขององค์กร สามารถคิดวางแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานขององค์กรให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ สามารถทำให้กลุ่มบุคคลในองค์กรทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ และความเป็นผู้นำในการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้บุคลากรในองค์กรเกิดการพัฒนาศักยภาพความรู้ความสามารถของตนเอง ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจากรูธรรม แซ่เต๋ (2564) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลกับความสำเร็จในการทำงานของผู้บริหารฝ่ายบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านความรู้และความสามารถทางการบัญชี ด้านบุคลากรและการสื่อสาร ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และด้านทักษะการจัดการองค์กร

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ดังนี้

ทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร

1. ด้านความรู้และความสามารถทางการบัญชี

สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือ ความชำนาญทางตัวเลขและมีความละเอียดถี่ถ้วนในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ควรรู้ให้เท่าทันเกี่ยวกับตัวเลขทางบัญชี จัดทำด้วยความละเอียดรอบคอบถี่ถ้วน เรียกเก็บหลักฐานทางการเงินและตรวจสอบความถูกต้องทุกครั้ง และใช้ตัวเลขทางบัญชีโดยพิจารณาให้รอบด้าน, ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ควรวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการจากงบการเงินของกิจการนั้น พร้อมใช้ความคิดเชิงเหตุผลเพื่อหาข้อเท็จจริงมาประกอบการตัดสินใจ, ความสามารถที่จะได้มา/กำหนด/เข้าใจ ในเรื่องของข้อมูลสารสนเทศและสื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ควรจัดอบรมความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานบัญชีให้แก่นักบัญชี รวมถึงวิธีการใช้งาน มีคู่มือและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน

2. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือ ให้ความสำคัญกับความลับของข้อมูลที่ได้มาจากความสัมพันธ์ทางวิชาชีพ และทางธุรกิจ ไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้กับบุคคลที่สาม โดยไม่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจอย่างถูกต้อง เว้นแต่การเปิดเผยตามสิทธิหรือเป็นหน้าที่ที่ต้องเปิดเผย และไม่นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว ควรจะต้องรักษาความลับของลูกค้าทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการรับทำงาน จนถึงการสื่อสารข้อมูลความลับไม่ว่าด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร เพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าถึงข้อมูลความลับเหล่านี้, การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อความน่าเชื่อถือของวิชาชีพ รับผิดชอบต่อผู้รับบริการ/ผู้อื่นที่ผู้ประกอบการวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ ควรต้องปฏิบัติงานตามกรอบวิชาชีพบัญชี รวมถึงปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจขององค์กรที่ตนสังกัด เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศตน ททุ่มเท ใ้พิจารณาอย่างรอบคอบ มีเหตุผลในการปฏิบัติงาน, การปฏิบัติงานตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ต่าง ๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนด ไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงที่เป็นสาระสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินได้ การละเว้นไม่แสดงหรือแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญ หากอยู่ภายใต้เหตุการณ์แวดล้อมที่ประเมินแล้วเกิดอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานบัญชี ควรต้องขจัดหรือลดอุปสรรคดังกล่าวให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

3. ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและการสื่อสาร

สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือ การสื่อสารรับ-ส่งข้อมูลระหว่างผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรเรียนรู้ทักษะในการสื่อสารทั้งทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ที่ต้องสัมพันธ์กัน ควรเลือกใช้คำที่ตรงประเด็น ให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดวันภาษา ควรจับประเด็นและสรุปความเป็นและควรเลือกสารที่จะสื่อให้ถูกใจคนฟังด้วย, สามารถเลือกใช้ชีวิตในการสื่อสารหรือเครื่องมือสื่อสารได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ควรใช้วิธีการสื่อสารที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์และเวลาเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งการสื่อสารระหว่างบุคคล ในองค์กร และการสื่อสารกับลูกค้า ที่สำคัญต้องใช้ชีวิตสื่อสารที่ถูกต้อง เข้าใจสถานการณ์ และเลือกเวลาให้เหมาะสมที่สุด, การจัดการตนเอง และการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ควรจัดการตนเองเมื่อเจอเหตุการณ์หรืออยู่ในสภาวะที่ทุกอย่างไม่ได้เป็นไปตามที่ต้องการให้ได้ และปรับตัวให้เข้ากับการทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยการเปิดใจ เรียนรู้สิ่งใหม่ เรียนรู้และจดจำอย่างเป็นระบบ ยอมรับคำวิจารณ์ ยอมรับความสามารถของคนอื่น รับผิดชอบเมื่อเกิดความผิดพลาด, การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการวางแผนสำหรับการเปลี่ยนแปลงและมีความคล่องตัวในการปรับตัวให้พร้อมรับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดได้ รวมถึงการรับมือต่อความเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกันของผู้คน

4. ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือ ความสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับงานบัญชี ได้อย่างน่าสนใจ เข้าใจได้ง่ายไม่ซับซ้อน เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ควรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย สะดวกต่อการเข้าถึงของผู้รับข้อมูลเข้ามาช่วยในการสรุปและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบ แผนภาพ กราฟ แผนภูมิหรือวิดีโอ ซึ่งจะช่วยให้เห็นข้อมูลเชิงลึกและแสดงแนวโน้มในอนาคต โดยการนำเครื่องมือที่เป็น Data Visualization เข้ามาช่วย ได้แก่ Power BI, Tableau, Google Data Studio, Excel เป็นต้น, สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยพัฒนาระบบงานด้านบัญชีให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ นำเทคโนโลยีมาช่วยยกระดับขั้นตอนการทำงานให้กับนักบัญชีในยุคดิจิทัลด้วยวิธีการใหม่ๆ เพื่อเสริมศักยภาพนักบัญชีให้ทำงานได้อย่างรวดเร็ว และแม่นยำมากยิ่งขึ้น เช่น AI, Blockchain, Cloud และ Data Analytic เป็นต้น, สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำเอาเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลที่มีความรวดเร็วมาใช้ประโยชน์ในการสื่อสาร เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการทำงานยิ่งขึ้น เช่น Line, Microsoft Team, Zoom เป็นต้น

5. ด้านการจัดการองค์กร

สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือ ความเชี่ยวชาญจากประสบการณ์ทำงานที่สามารถคาดคะเนสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคต ควรมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่มาจากประสบการณ์พิเศษ หรือได้รับการฝึกอบรมรู้อย่างรอบด้านทั้งทางทฤษฎีและเทคนิคการปฏิบัติ แล้วต้องฝึกฝนจนเกิดเป็นทักษะที่ยิ่งทำมาก ๆ ก็ยิ่งทำให้ปฏิบัติงานนั้น ได้อย่างดีและมั่นใจจึงสามารถคาดคะเนสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้, สามารถบริหารทรัพยากรขององค์กรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควรวางแผนทรัพยากรองค์กร โดยมุ่งเน้นปรับปรุงระบบการดำเนินงานและการพัฒนาบุคลากรขององค์กร ที่เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์มากที่สุด เพราะบุคคลที่มีศักยภาพย่อมทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้องค์กรพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในคราวเดียวกันด้วย, สามารถกำหนดกิจกรรมหรือสิ่งที่ต้องทำเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนและบรรลุเป้าหมายขององค์กร ควรตั้งเป้าหมายให้ชัดเจนและมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ตามหลักการ SMART จะทำให้เห็นทิศทางในการปฏิบัติที่เข้าใจได้ง่าย และนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการปรับเปลี่ยนเพิ่มตัวแปรต่างๆ ในการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและรอบด้านมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมอื่น เกี่ยวกับทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัล เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์และความแตกต่างของทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน
3. การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตการศึกษาด้านพื้นที่ศึกษาเฉพาะนักบัญชีกลุ่มธุรกิจการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ก็ยังถือไม่ได้ว่า ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นตัวแทนของนักบัญชีกลุ่มธุรกิจการเงิน

ทั้งหมด จึงควรมีการขยายขอบเขตของประชากรในการศึกษาให้ครอบคลุมทั่วพื้นที่ประเทศไทย ศึกษาประชากรในกลุ่มที่กว้างขึ้น เพื่อจะได้ทราบว่าโดยภาพรวมแล้ว ทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลกลุ่มธุรกิจการเงินเป็นอย่างไร ซึ่งส่งผลต่อการวางแผนและพัฒนาทักษะของนักบัญชี เพื่อให้มีผลลัพธ์ในการปฏิบัติงานบัญชีที่มีประสิทธิภาพตามที่องค์กรคาดหวังและสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลภู สันตะจักร, และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินิทธิ. (2562). ปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย. วารสารหาดใหญ่วิชาการ, ปีที่ 17 (ฉบับที่ 1), หน้า 18-31.
- จารุวรรณ แซ่เต๋อ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลกับความสำเร็จในการทำงานของผู้บริหารฝ่ายบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชืมหาบัณฑิต). มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส.8/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจการเงิน, สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2566, จาก https://www.bot.or.th/app/FIPCS/Thai/PFIPCS_showrelated.aspx?DocID=25610156-02
- นิรมล คชแก้ว, และฐิตาภรณ์ สันจรรย์ศักดิ์. (2565). คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน. วารสารมหาจุฬานาครธรรม์, ปีที่ 9 (ฉบับที่ 7), หน้า 245-258.
- เพ็ญญา เกื้อเกตุ, ภูริชาติ พรหมเต็ม, และวิโรจน์ ไพบูลย์เวชสวัสดิ์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลและประสิทธิภาพการดำเนินงานของกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัดในจังหวัดยะลา
- รุ่งระวี มังสิงห์, และหุมพล รอดแจ่ม. (2564). สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี. วารสารนวัตกรรมและการจัดการ, ปีที่ 6 (ฉบับที่ 1), หน้า 100-118.
- วนิดา เจริญแก้ว. (2563). ความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในมุมมองของผู้ประกอบการบริษัทต่างชาติในเขตกรุงเทพมหานคร
- สกุณา มาอุ้ การวิจัย. (2562). ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2548). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards :IES) ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะของวิชาชีพ. สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/66980>